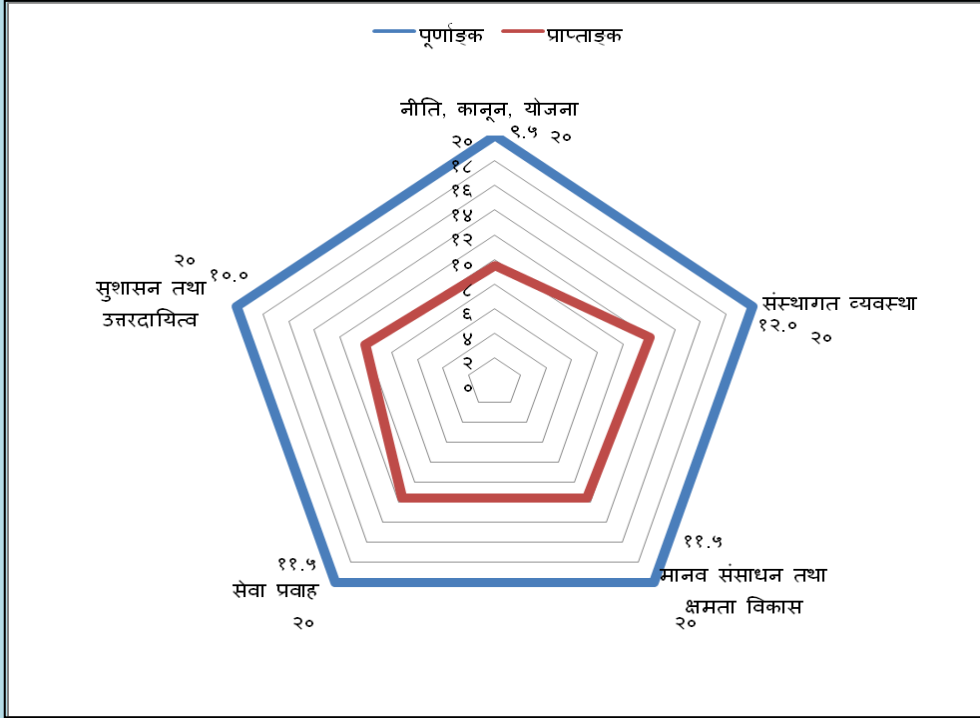

उर्लाबारी नगरपालिका मोरङ

लागक समानता तथा सामाजिक समावेशाकरण परीक्षण प्रतिवेदन २०७७।७८

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग
प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को
कार्यालय
प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र,
प्रदेश नं. १

संयोजन
उर्लाबारी नगरपालिका
मोरङ

सहजकर्ता
विनोद भण्डारी
बन्दना घिमिरे
स्वतन्त्र विश

खण्ड एक

परिचय

१. पृष्ठभूमि

१.१ सवैधानिक पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले दिशा निर्देश गरे बमोजिम समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्न राज्यका सबै अंग, तह र क्षेत्रगत विषयहरूमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) को विषयलाई आन्तरिकीकरण, मूलप्रवाहीकरण र संस्थागत गर्न आवश्यक भएको छ ।

नेपालको संविधानको धारा १८ मा उल्लिखित समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने तथा कसैलाई पनि कानूनको समान संरक्षणबाट बन्चित नगरिने व्यवस्था छ । नेपालको संविधानको धारा ३८ ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । संविधानले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ ।

साथै संविधानमा राज्यले सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछ्छडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम समुदाय, पिछ्छडावर्ग, सीमान्तकृत, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछ्छडिएको क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिकरूपले विपन्न खस आर्य लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्न सकिने विषय उल्लेख गरी समावेशी अवधारणालाई आत्मसात् गरिएको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक तहमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकार स्थापना गरेको छ ।

१.२ कानूनी पृष्ठभूमि

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धमा नगरपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैससास सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको, वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिकरूपमा पछाडि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने व्यवस्था गरेको; विभिन्न समुदायबीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने, बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचववखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने व्यवस्था गरेको; स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिताको व्यवस्था; योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रममा जोड दिदै लैससास प्रवर्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ। यसका साथै लैससासका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्न राज्यले विगत लामो समय देखि नै प्राथमिकताका साथ आवधिक योजना, वार्षिक योजना, नीति तथा कानूनको तर्जुमा तथा परिमार्जन र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको छ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका विषयहरूलाई सम्बोधन गर्न स्थानीय सरकार (संचालन) ऐन, २०७४ लगायतका कानूनहरू र राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीति, २०७७, प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमूना निर्देशिका, २०७७ पनि तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आइसकेको छ।

यसै सन्दर्भमा उर्लावारी नगरपालिकाले आ.ब. २०७७।७८ मा लिइएका नीति तथा कार्यक्रम साथै संचालित कार्यक्रमबाट लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा पुगेको योगदानको सम्बन्धमा स्व-मुल्यांकन गर्ने र आउँदा वर्षहरूमा अबलम्बन गर्नु पर्ने नीति, रणनीति, कार्यक्रमहरूको सन्दर्भमा साथै यस नगरपालिकाद्वारा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीमैत्री बनाउन, संवैधानिक एवम् कानूनी उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारी पुरा गर्न, राज्यले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा गरेका प्रतिबद्धता अनुरूप कार्य गर्न, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्धन गर्दै मजबुत बनाउन “लैङ्गिक समानता र

सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८” अनुसार उर्लावारी नगरपालिकाको “लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण (GESI Audit) सम्पन्न गरियो।

२. लैससास अध्ययनको महत्व

समावेशी लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्न, सामाजिक न्याय कायम गर्न र सबै नागरिकको समतामूलक पहुँच स्थापित गर्न लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्न आवश्यक भएको छ। स्थानीय तहमा यसको महत्व मुख्य देहाय बमोजिम रहेको छ।

१. नेपाल सरकारले लिएको समावेशी विकासको लक्ष्य, ध्येय, उद्देश्य पुरा गर्न ।
२. लैससासका लागि स्रोत, साधन, अवसर र लाभको वितरणमा लक्षित वर्ग एवम् क्षेत्रको न्यायोचित पहुँच सुनिश्चित गर्नको लागि मुल्याङ्कन गर्न ।
३. लैङ्गिक अन्तरहरूको लगानी सुनिश्चित गर्ने।
४. पछाडि परेका वर्ग र समुदायलाई आर्थिक तथा सामाजिकरूपमा सशक्तीकरण गर्न, शासकीय प्रणालीमा सबै लिङ्ग, वर्ग र क्षेत्रका नागरिकहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्न आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्न।
५. विभिन्न लक्षित वर्ग, क्षेत्र र समुदायबीच आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा उच्च अन्तर पत्ता लगाउन सहयोग गर्न।
६. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मुलप्रवाहीकरणका लागि ऐन, नीति, नियम, योजना र कार्यक्रम तय गर्न मद्दत गर्न।
७. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मुलप्रवाहीकरणमा देखिएको अन्तर पत्ता लगाई लैससास दृष्टीले भावी योजना निर्माण गर्न।

३. लैससास परीक्षणको उद्देश्य

यस परीक्षणको मुख्य उद्देश्य लैससास अवधारणा अनुसार उर्लावारी नगरपालिकाले गर्ने सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू र विकास योजना तथा कार्यक्रमलाई लैससास उत्तरदायी र दिगो बनाउन आर्थिक श्रोतको सुनिश्चितता, उपलब्धिको समतामूलक वितरण र उपयोगी बनाउने रहेको छ। यसका उद्देश्यहरू यस प्रकार छन्।

१. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत उर्लावारी नगरपालिकाको लैससास मुलप्रवाहीकरणको अवस्था पत्ता लगाउनु।

२. उर्लावारी नगरपालिकाको लक्ष्य, ध्येय, उद्देश्य, नीति, ऐन, नियम, वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरुको लैससासको आधारमा संम्बेनदशील छ, छैन पत्ता लगाउनु।
३. लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा लैसासास मुलप्रवाहीकरण र समतामूलक विकासका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गरी भावी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग पुर्याउनु।

४. लैससास परीक्षणले समेट्ने कार्यक्षेत्रहरु

लैससास परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ अनुसार मुख्य ५ वटा शिर्षक र २२ वटा उपशिर्षक गरी १०० वटा सूचक रहेको छन्।

मुलशीर्षक	सहायक विषय	सुचक संख्या	पुर्णांक
नीति, कानून र योजना		२०	२०
नीति र कानूनमा समावेशिता\ सहभागिता	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	८
	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	४
	संस्थागत व्यवस्था	२०	२०
संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	४
	कार्यप्रणाली समावेशी	४	४
	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	४
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	४
	तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	४
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास		२०	२०
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	८
	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना	४	४
	कानूनी साक्षरता	४	४

	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	४
सेवा प्रवाह		२०	२०
	पूर्वाधार विकास	४	४
	प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४
	शिक्षा कार्यक्रम	४	४
	खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४
	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४
सुशासन तथा उत्तरदायित्व		२०	२०
	सुशासन	४	४
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	४
	सूचना तथा संचार	४	४
	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	४
	समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	४
जम्मा सुचक र पुर्णांक		१००	१००

यस नगरपालिकाको माथि उल्लेखित मुख्य ५ विषयगत क्षेत्र र २२ वटा सहायक क्षेत्रहरू अन्तर्गत रहेर लैससास परीक्षण सम्पन्न गरिएको थियो।

५. लैससास परीक्षण विधि र तरिका

५.१ लैससा परीक्षण विधिहरू

यस नगरपालिकाको लैससास परीक्षण गर्दा लैससास परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ अनुसार निम्न विधिहरू अपनाईयो।

- कार्यशाला संचालन पुर्व पालिकाका पदाधिकारीहरू बिच समन्वय, भेटघाट र प्रारम्भिक छलफल।
- नगरपालिकाका ऐन, नीति तथा कार्यक्रहरूसंग सम्बन्धी दस्तावेजहरूको अध्ययन।
- अन्तर्क्रिया तथा छलफल।

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ को तालिका १ अनुसार समुगत छलफलबाट मुल्याङ्कन।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ को तालिका २,३,४,५,६ अनुसार छलफल,विश्लेषण,लैससास अवस्थाको लेखाजोखा र निष्कर्ष।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ को तालिका ७ अनुसार सबल पक्षहरु,सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु ,अवसरहरु चुनौतीहरु तथा तालिका ८ अनुसार आगामी वर्षका लागि लैससास विकास कार्ययोजना निर्माण,प्रस्तुति र कार्यान्वयनको लागि प्रतिवद्धता।

५.२ परीक्षणका सूचक तथा उपसूचकहरुको उपयोग

प्रत्येक सूचकको अंकभार १ सहित गरी कुल अंकभार १०० रहेको थियो। यिनै ५ वटा शीर्षक र २२ वटा उपशीर्षक अन्तर्गतका सूचकहरुका आधारमा उर्लावारी नगरपालिका पदाधिकारीहरु र कर्मचारीहरूसँग समूहगत छलफल गरी सामुहिक लेखाजोखाका आधारमा प्रत्येक सूचकमा सुचकको अवस्था अनुसार सहमतिमा अंक प्रदान गरियो।

अवस्था	प्रदान गरिएको अंक
राम्रो	१
मध्यम	०.५
सुधार गर्नु पर्ने वा हुदै नभएको	०

यस नगरपालिकाको अवस्था सर्वोत्तम,उत्तम,सामान्य र कमजोर कस्तो पाईयो त्यस सम्बन्धमा पनि छलफल गरी सुधार गर्न SWOT गरी कार्ययोजना बनाइयो। लैससास परीक्षण दिग्दर्शन,२०७८ मा उल्लेख भए अनुसार अवस्था मुल्याङ्कन र परिणामको आधारमा आधारित रहेर उर्लावारी नगरपालिकाको अवस्थाको सम्बन्धमा पनि छलफल गरियो।

मुल्यांकनको अवस्था	मुल्याङ्कनको आधार
सर्वोत्तम	८० वा सो भन्दा बढी
उत्तम	६० वा सो भन्दा बढी ८० सम्म
सामान्य	४० वा सो भन्दा बढी ६० सम्म
कमजोर	० वा सो भन्दा बढी ४० भन्दा कम

सबै सूचकहरूमा समूहगत अंक प्रदान गरिसकेपछि ५ वटा मूल शीर्षकहरू र २२ वटा उपशीर्षकहरूमा प्राप्त अंकहरूलाई माकुरी जालोको चित्र (Spider Net), बार ग्राफ बनाई लैससास परीक्षणको प्रस्तुति र विश्लेषण गरियो । चित्रले देखाएका राम्रा पक्षहरूलाई निरन्तरता दिंदै कमजोर पक्षहरूलाई सुधार गर्दै आगामी दिनहरूमा उर्लावारी नगरपालिकालाई एक आदर्श लैससासमैत्री तहको रूपमा स्थापित गर्न आवश्यकताहरूको पहिचान गरी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकासका लागि एकिकृत कार्य योजना बनाइयो। साथै कार्ययोजना उपर स्थानीय तहका सम्बद्ध पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू बीच प्रस्तुति र छलफल गरियो।

५.३ परीक्षणका तरिकाहरू

उर्लावारी नगरपालिकालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन देहायका तीन चरणमा कार्य सम्पादन गरियो।

५.३.१ तयारी चरण

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ मा निर्दिष्ट भए बमोजिम स्थायी प्रकृतिको लैससास कार्यान्वयन समिति गठन गरी लैससास परीक्षण सम्पन्न गरियो। यसको प्रति अनुसूचीमा राखिएको छ। लैससास कार्यान्वयन समितिको बैठक बसि लैससास परीक्षणको लैससास परीक्षण कार्यदल गठन गरेको थियो। यसको प्रति पनि अनुसूचीमा राखिएको छ।

५.३.२ कार्यशाला संचालन पूर्व गरिएको अध्ययन

- नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमुना निर्देशिका, २०७७ लगायत अन्य कानूनहरू, पन्ध्रौ योजना, सर्वेक्षण, प्रतिवेदन आदि।
- प्रादेशिक दस्तावेजहरू: प्रदेश १ सरकारको प्रथम आवधिक योजना (२०७६।७७-२०८०।८१) र कानूनहरू।
- स्थानीय तहका दस्तावेजहरू: आ.ब. २०७७।७८ को वार्षिक योजना, नीति तथा कार्यक्रम, आ.ब. २०७७।७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, आवधिक योजना, उर्लावारी नगरपालिकाको राजपत्र, वार्षिक समिक्षाको प्रतिवेदन, प्रोफाइल आदि।

- अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू – नेपाल सरकार पक्ष राष्ट्र भएर लैससास कार्यान्वयन सम्बन्धमा विश्वमञ्चमा गरेका प्रतिवद्धताहरूको पनि लैससासको दृष्टिकोणबाट अध्ययन गरियो।

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरू

उर्लावारी नगरपालिकाको लैससास परीक्षण कार्यशालामा कार्यक्रमका सहभागीहरू निम्न अनुसार रहेका थिए।

क्र.सं.	सहभागीहरू	सहभागी संख्या
१	नगरउपप्रमुख	-
	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१
२	नगरपालिका वडाध्यक्षहरू	१
३	कार्यपालिका तथा वडा महिला सदस्य	७
५	कार्यपालिका अन्य सदस्य पुरुष	१
६	विभिन्न शाखाका प्रमुखहरू	१६
	जम्मा	२६

पुरुष	महिला	जम्मा	आदिवासी जनजाती	दलित	मधेशी	ब्राम्हण	क्षेत्री	जम्मा
१४	१२	२६	६	३	२	१५	०	२६

खण्ड २

तथ्यांक प्रस्तुतिकरण खण्ड

७. तथ्यांक प्रस्तुति र व्याख्या

७.१ तथ्यांक प्रस्तुति

लैससास सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय कानून, नेपालको संविधान, ऐन, नियम, प्रदेशको कानून, संविधानमा प्रदत्त स्थानीय तहको अधिकारको सूची, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, स्थानीय तहले तर्जुमा गरेका नीति, रणनीति, ऐन, वार्षिक योजना, आवधिक योजना तथा अन्य नीतिगत निर्णयको आधारमा लैससास परीक्षण कार्यशालामा १०० वटै

सुचकहरूको विश्लेषण र मुल्यांकनबाट प्राप्त भएका अवस्थाहरूको तथ्यांकको प्रस्तुति देहाय बमोजिम गरिएको छ।

मुलशीर्षक	सहायक विषय	सुचक नं	प्राप्त अंक
नीति, कानून र योजना (२०) ९.५	नीति र कानूनमा समावेशित सहभागिता (८)	१.१.१	०.५
		१.१.२	१.०
		१.१.३	०.५
		१.१.४	०.५
		१.१.५	०.५
		१.१.६	१.०
		१.१.७	०.५
		१.१.८	०.०
	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८) ४	१.२.१	०.५
		१.२.२	०.५
		१.२.३	१.०
		१.२.४	०.५
		१.२.५	०.०
		१.२.६	०.५
		१.२.७	१.०
		१.२.८	०

	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (४) २	१.३.१	०.५
		१.३.२	०
		१.३.३	०.०
		१.३.४	०.५
संस्थागत व्यवस्था (२०) १२	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व (४) २.५	२.१.१	०.५
		२.१.२	१.०
		२.१.३	०.५
		२.१.४	०.५
	कार्यप्रणाली समावेशी (४) १.५	२.२.१	०.५
		२.२.२	०.५
		२.२.३	०.०
		२.२.४	०.५
	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व(४) ३	२.३.१	१.०
		२.३.२	१.०
		२.३.३	०.५
		२.३.४	०.५
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता (४) २.५	२.४.१	०.५
		२.४.२	१.०
		२.४.३	०.०
		२.४.४	१.०
	तथ्याङ्क सङ्कलन	२.५.१	०.५

	तथा व्यवस्थापन (४) २.५	२.५.२	०.५
		२.५.३	०.५
		२.५.४	१.०
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०) ११.५	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८) ५.५	३.१.१	१.०
		३.१.२	०.५
		३.१.३	०.५
		३.१.४	०.५
		३.१.५	०.५
		३.१.६	०.५
		३.१.७	१.०
		३.१.८	१.०
	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना (४) १.५	३.२.१	०.५
		३.२.२	०
		३.२.३	०.५
		३.२.४	०.५
	कानूनी साक्षरता (४) २	३.३.१	०.५
		३.३.२	०.५
		३.३.३	०.५
		३.३.४	०.५
	विपद व्यवस्थापनमा	३.४.१	१.०

सेवा प्रवाह (२०) ११.५	समावेशिता (४) २.५	३.४.२	०.५०
		३.४.३	०.५०
		३.४.४	०.५०
	पूर्वाधार विकास (४) २	४.१.१	०.५
		४.१.२	०.५
		४.१.३	०.५
		४.१.४	०.५
	प्रजनन् स्वास्थ्य (४) १.५	४.२.१	०.०
		४.२.२	०.०
		४.२.३	०.५
		४.२.४	१.०
	शिक्षा कार्यक्रम (४) २.५	४.३.१	१.०
		४.३.२	१.०
		४.३.३	०
		४.३.४	०.५
	खानेपानी तथा सरसफाई (४) ३	४.४.१	०.५
		४.४.२	१.०
		४.४.३	०.५
		४.४.४	१.०
	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन(४) २.५	४.५.१	१.०
		४.५.२	१.०
		४.५.३	०.५०

		४.५.४	०.००
सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०) (१०)	सुशासन (४) २.५	५.१.१	०.५
		५.१.२	०.५
		५.१.३	०.५
		५.१.४	१.०
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (४) १.५	५.२.१	०.५
		५.२.२	०.०
		५.२.३	०.०
		५.२.४	१.०
	सूचना तथा संचार (४) २	५.३.१	०.५
		५.३.२	१.०
		५.३.३	०.५
		५.३.४	०.०
	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (४) १.५	५.४.१	०.५
		५.४.२	०.५
		५.४.३	०.५
		५.४.४	०.०
	समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार(४) २.५	५.५.१	१.०
		५.५.२	१.०
		५.५.३	०.०

		५.५.४	०.५
जम्मा अंक			५४.५

अंक प्राप्त सुचक	सूचकको संख्या	प्राप्त अंक
० अंक प्राप्त सुचक	१७	०.०
०.५ अंक प्राप्त सुचक	५७	२८.५
१ अंक प्राप्त सूचक	२६	२६.०
कुल जम्मा अंक	१००	५४.५

नेपालको संविधान २०७२ भाग तीनको धारा १६ देखि ४८ सम्म मौलिक हकको व्यवस्था गरिएको छ। जसमा धारा १६ मा सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हक, धारा १७ मा वैयक्तिक स्वतन्त्रताको हक, धारा २० न्याय सम्बन्धी हक, धारा २१ अपराध पीडितको हक, धारा २४ छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्धको हक, धारा २५ सम्पत्तिको हक, धारा २८ गोपनीयताको हक, धारा २९ शोषण विरुद्ध, धारा ३१ शिक्षा सम्बन्धी हक, धारा ३२ भाषा तथा संस्कृतिको हक, धारा ३३ रोजगारीको हक, धारा ३४ श्रमको हक, धारा ३५ स्वास्थ्य सम्बन्धीको हक, धारा ३६ खाद्य सम्बन्धी हक, धारा ३७ आवासको हक, धारा ३९ बालबालिकाको हक, धारा ४० दलितको हक, धारा ४१ जेष्ठ नागरिकको हक, धारा ४२ सामाजिक न्यायको हक, धारा ४३ सामाजिक सुरक्षाको हक, धारा ४४ उपभोक्ताको हक, धारा ४६ संवैधानिक उपचारको हक, धारा १२ वंशीय आधार तथा लैंगिक पहिचान सहितको नागरिकता लगायत संवैधानिक सर्वोच्च पदहरू, संघ, प्रदेश, स्थानीय तहमा निर्वाचित हुने पदहरूमा लैससाससँग सम्बन्धित रहेको पाइयो।

नेपालको संविधानको धारा १८ मा उल्लिखित भए अनुसार उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता, स्वास्थ्य स्थिति, वैवाहिकता स्थिति, गर्भावस्था, आर्थिक अवस्था, भाषा वा क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगर्ने नीतिको व्यवस्था गरेको पाइयो। त्यस्तै, धारा ३८ ले व्याख्या गरे अनुसार महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सवै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला

सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको अभ्यास नगरपालिकाले लागु गरेका स्थानीय ऐन, कानून, नियमावली आदिमा गरेको देखिन्छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धमा नगरपालिका र वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्दा लैससास सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको, साथै लैससासका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्न नगरपालिकाले प्राथमिकताका साथ आवधिक योजना, वार्षिक योजना, नीति तथा कानूनको तर्जुमा तथा परिमार्जन र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको देखिन्छ ।

पन्ध्रौँ योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) ले समेट्न खोजेको लैङ्गिक समानतामुलक राष्ट्रको सोच र महिलाको समान तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सहित सारभूत समानताकायम गर्ने लक्ष्यलाई पुरा गर्न नगरपालिकाले बनाउने वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूमा समावेश गरेको देखिन्छ ।

बेईजिङ घोषणापत्र ले समेटेका १२ वटा सरोकारका क्षेत्रहरू; महिला र गरिबी, महिलाको शिक्षा-दीक्षा, महिला र स्वास्थ्य, महिलामाथिको हिंसा, महिला र सशस्त्र सङ्घर्ष, महिला र अर्थतन्त्र, शक्ति र निर्णय कार्यमा महिला, महिलाको उन्नतिका लागि संस्थागत संयन्त्र, महिलाका मानवीय अधिकार, महिला र सञ्चारका माध्यम, महिला र वातावरण र बालिकाको बारेमा केही जानकारी भएको पाइयो ।

संयुक्त राष्ट्र संघले सन् २०१५ सेप्टेम्बर २२ मा १७ वटा दिगो विकासको लक्ष्य घोषणा गरेको छ । यी लक्ष्यहरू सन् २०३० मा हासिल गर्ने लक्ष्य राखिएको छ तर नगरपालिकाले यी दिगो विकास लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गर्ने रणनीति बनाएको पाइदैन । व्यवस्थापन परिक्षण गर्ने नगरिएको पाइयो ।

राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीति, २०७७, ले महिलाको आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक रूपमा सशक्तीकरण सहित कानुनी तथा व्यवहारिक रूपमा महिला, पुरुष, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्प संख्यक बीच समानता स्थापित गर्ने लक्ष्य लिएकोमा यस पालिकामा आंशिक रूपमा मात्र कार्यान्वयन गरेको देखिन्छ ।

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ५१ ज अनुसार सामाजिक न्याय र समावेशीकरणको सम्बन्धी नीतिलाई अनुसरण गरेको पाइयो ।

बाल मैत्री स्थानीय शासन बाल अधिकार सम्बन्धी समग्र पक्षको प्रवर्द्धन गरि नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहमा सुशासन अभिवृद्धि गर्न ल्याएको अवधारणालाई आत्मसाथ गरेको देखिन्छ।

उर्लावारी नगरपालिकाको आ.व. २०७७।७८ वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम मा प्राथमिकता दिई निम्न कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरिएको पाईयो।

- सुत्केरी पोषण कार्यक्रम
- आदिवासी जनजाती उत्थान कार्यक्रम
- दलित उत्थान कार्यक्रम
- अपांगता कार्यक्रम
- महिलाका सम्बन्धी कार्यक्रम
- जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम
- बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रम

क्षेत्र	आ.व. २०७७।७८ मा कार्यान्वयन गरेका केही कार्यक्रमहरूको तथ्यांक (उर्लावारी नगरपालिकाको वार्षिक समिक्षा बैठकको प्रतिवेदन २०७७।७८ अनुसार)
स्वास्थ्य	● कडा रोगहरूको १८७ जना नागरिकलाई निशुल्क उपचारका लागि सिफारिस गरेको पाईयो। ● उपचारका लागि अति विपन्न ५६ जना नागरिक एम्बुलेन्स भाडा पाएका पाईयो। ● उपचारका लागि अति विपन्न ९ जना नागरिकले आर्थिक सुविधा पाएको पाईयो। ● अति विपन्न १८६ परिवारलाई निशुल्क स्वास्थ्य विमा गरेको पाईयो। ● ४८० जना विपन्न सुत्केरी तथा गर्भवती महिलाहरूलाई पोषण तथा

	राहत प्याकेझ वितरण गरेको पाईयो ।
शिक्षा	● विद्यार्थीहरुको स्तर उन्नतिका लागि आमा समूह बनाई पठनपाठन लागि अन्तर्क्रिया ● शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षाका कार्यक्रम ● सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्ल सेनिटरी प्याड वितरण ● विद्यार्थीलाई दिवा खाजाको अनुदान ● सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि निशुल्ल पाठ्यपुस्तक अनुदान ● सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ती
सामाजिक विकास	● अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि सीपमुलक कार्यक्रम ● आदिवासी तथा सिमान्तकृत समुदाय लोक संस्कृति संरक्षण कार्यक्रम ● जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा अन्तर्क्रिया ● दलित विपन्नहरुका लागि व्यवसायिक कार्यक्रम ● महिलाहरुका लागि सीपमुलक कार्यक्रम ● समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारप्रसार विरुद्ध सचेतता कार्यक्रम ● लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना
अन्य कार्यक्रमहरु	● आदिवासी जनजाती पिछडाबर्गहरुका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम ● बालबालिका क्षमता विकास ● बिदेशबाट आएका तथा उद्यमशिल गाउँपालिका भित्रका बेरोजगार यूवाहरुका लागि रोजगारमूलक कार्यक्रम ● सरसफाई कार्यक्रम

	● सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम आदि
--	---

विपद व्यवस्थापन प्रक्रियालाई समावेशी र सहभागितामूलक बनाउन निम्नानुसारका अन्तरनिहित क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राख्ने व्यवस्था गरेको पाईयो। ।

- लैंगिक समानता,
- समाजिक समावेशीकरण
- अपांगता तथा सिमान्तकृत समुदायको पहुँच
- जीविकोपार्जनका बैकल्पीक क्षेत्रको पहिचान र पछाडि पारिएका बर्गहरूको पहुँच
- प्रभावित समुदायको मानवअधिकारको संरक्षण
- लक्षित समुदायलाई विशेष ध्यान दिएर काम गर्ने

यस नगरपालिकाले तर्जुमा गरेका अधिकाँश ऐन, कार्यविधिहरू लैससास संवेदनशिल भएको पाईयो।

प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि लैंगिक उत्तरदायी बजेट नमूना निर्देशिका, २०७७ बमोजिम यस नगरपालिकाले लैंगिक उत्तरदायी बजेट निर्देशिका निर्माण गरी लैससासका लागि बजेट विनियोजन गरेको पाईएन।

उर्लावारी नगरपालिकाको पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता निर्माण गरेको पाईयो।

खण्ड ३

विश्लेषण खण्ड

८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरू

उर्लावारी नगरपालिकाको लैससास परीक्षण गर्दा तपशिलका लैससास विश्लेषणका औजारहरू प्रयोग गरियो।

क) दस्तावेज समिक्षा

ख) प्रमुख व्यक्तिहरूसँग छलफल

- ग) कार्यशाला संचालन र समुगत छलफल विश्लेषण
- घ) मुल्यांकन सुचक
- ङ) माकुरे जालो तथा विभिन्न तालिका प्रस्तुत
- च) सवल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौती (SWOT analysis)
- छ) कार्ययोजना तयार
- ज) प्रतिवेदन तयार

९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन-२०७८ को तालिका नं.१ मा उपलब्ध गराईएका १०० ओटा सुचकहरूमा सहभागीतात्मक छलफल, विश्लेषण, मुल्याङ्कन, कागजातका प्रमाणीकरणका आधारमा उर्लावारी नगरपालिकाले कुल ५४.५ अङ्क प्राप्त गरेको छ। जसमा सबै भन्दा बढी १२ अङ्क अर्थात् ६० प्रतिशत संस्थागत व्यवस्थामा, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास र सेवा प्रवाहमा समान अंक ११.५ तथा ५७.५० प्रतिशत सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा १० अंक तथा ५० प्रतिशत र नीति कानून तथा योजनामा ९.५ अर्थात् ४७.५० प्रतिशत अंक प्राप्त गरेको छ। ० अंक प्राप्त गर्ने सूचक १७ वटा, ०.५ अंक प्राप्त गर्ने सूचक ५७ वटा र १ अंक प्राप्त गर्ने सूचक २६ वटा रहेका छन्। सबै सुचकहरूको प्राप्ताङ्कलाई कार्यशालामा समुहगत छलफल, विश्लेषण, मुल्याङ्कन गर्दा १ अंक प्राप्त सुचकलाई निरन्तरता दिदै शतप्रतिशत अङ्क प्राप्त गर्नका लागि तयार गरिएको कार्ययोजनाको पूर्णरूपमा अनुशरण गर्नुपर्ने देखिन्छ। प्राप्ताङ्कलाई तपशिलमा उल्लेखित तालिका, माकुरे जालो, स्तम्भ तथा पाई चार्टमा प्रस्तुत गरिएको छ।

मुख्य उपलब्धी (Findings)

तालिका नं २

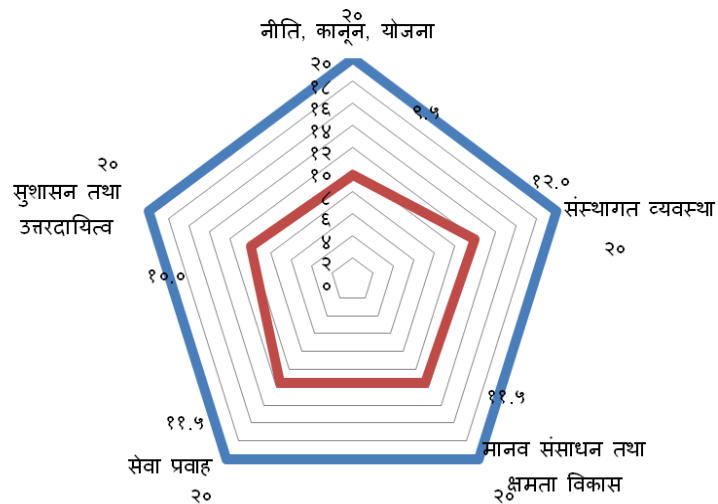
उर्लावारी नगरपालिका
शीर्षकगत प्रासाङ्क तालिका
आर्थिक वर्ष २०७७।०७८

क्र.स.	सूचक र उप- सूचकहरु	पूर्णाङ्क	कुल प्रासाङ्क
१	१.१.१ – १.१.८, १.२.१ – १.२.८, १.३.१ – १.३.४	२०	९.५
२	२.१.१ – २.१.४, २.२.१ – २.२.४, २.३.१ – २.३.४, २.४.१ – २.४.४, २.५.१ – २.५.४	२०	१२
३	३.१.१ – ३.१.८, ३.२.१ – ३.२.४, ३.३.१ – ३.३.४, ३.४.१ – ३.४.४	२०	११.५
४	४.१.१ – ४.१.४, ४.२.१ – ४.२.४, ४.३.१ – ४.३.४, ४.४.१ – ४.४.४, ४.५.१ – ४.५.४	२०	११.५
५	५.१.१ – ५.१.४, ५.२.१ – ५.२.४, ५.३.१ – ५.३.४, ५.४.१ – ५.४.४, ५.५.१ – ५.५.४	२०	१०
	जम्मा	१००	५४.५

तालिका नं ३
उर्लावारी नगरपालिका
माकुरी जालोको चित्र

उर्लावारी नगरपालिका लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको
अवस्थाको लेखाजोखा

— पूर्णाङ्क — प्राप्ताङ्क

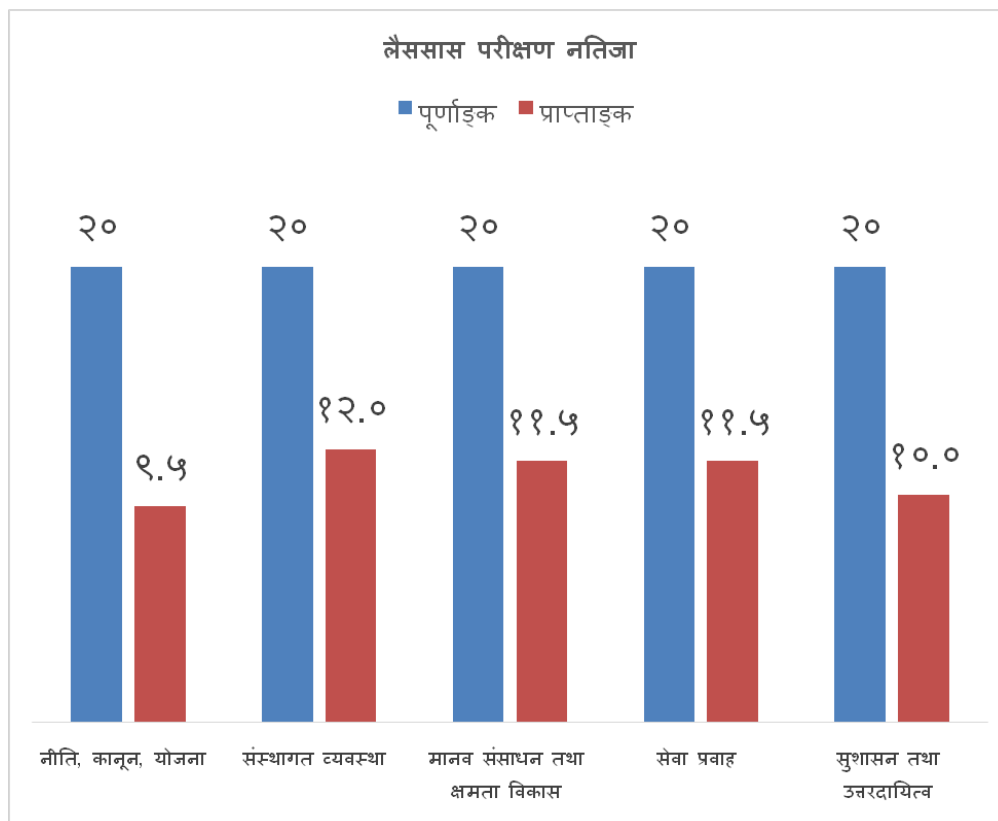
लैससास परीक्षण नतिजाको ड्यासबोर्ड प्रस्तुति

तालिका नं ४

उर्लावारी नगरपालिका

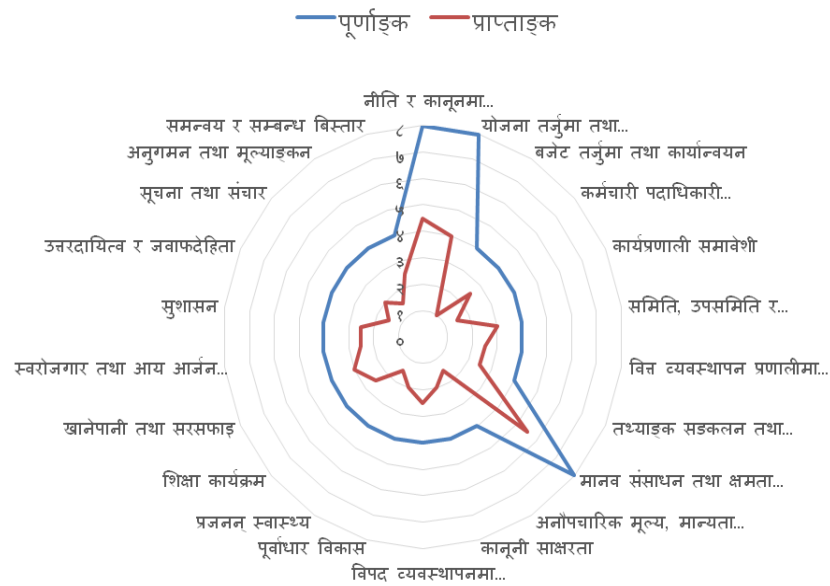
आर्थिक वर्ष २०७७।७८

लैससास परीक्षण नतिजा (बार चार्ट)

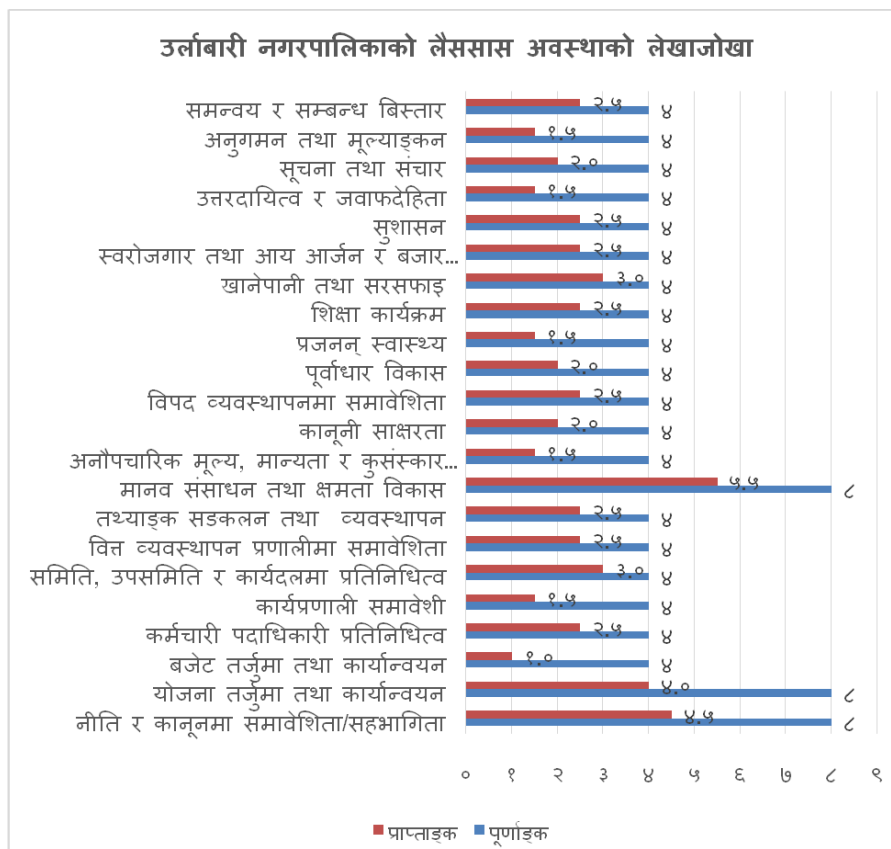

तालिका नं ५
 उर्लावारी नगरपालिका
 आर्थिक वर्ष २०७७।७८
 उर्लावारी नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको
 अवस्था

उर्लावारी पालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको
अवस्थाको लेखाजोखा

तालिका नं ६
उर्लावारी नगरपालिकाको
लैससास अवस्थाको लेखाजोखा
आर्थिक वर्ष २०७७।७८

९. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

परीक्षण कार्यशाला, मुल्यांकन नतिजाको वस्तुगत र तथ्यपरक छलफल र विश्लेषणका आधारमा प्राप्त परिणाम अनुसार यस नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था सामान्य रहेको छ। “देश भर्खर भर्खर संघियतामा गएको, २०७२ मा संविधान जारी भई २०७४ मा निर्वाचन भयो। संविधानमा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकारहरु पनि हामी निर्वाचित भएर आए पछि पनि सिक्दै गएको अवस्था रहो भने अर्कोतिर कर्मचारी पनि समायोजन हुदै गरेको अवस्थामा थियो। त्यस अवस्थामा हामीलाई हाम्रा अधिकारहरु कार्यान्वयन गर्न नीति नियम, ऐन, कानून बनाउन दक्ष जनशक्तिको अभाव रहो। हाल हामीले हाम्रा अधिकारहरु बुझ्दै गएको, कार्यान्वयन गर्दै गएको अवस्था भएता पनि पहिले पहिले लैससासका लागि बजेट नै तोक्ने गरिएको थियो तर वर्तमान समयमा यो यति तोक्नु भनिएको छैन, यसको कारण हामीले पहिले

तोकिएको भन्दा पनि बढी बजेटको व्यवस्था गर्न सकिन्छ भन्ने हो। यो अवस्थालाई राम्रो बनाउन र कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न हामी प्रतिवद्ध छौं भन्दै परीक्षण कार्यशाला सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहजीकरण गर्ने सजहकर्ता,सहभागी कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि ज्यूहरुलाई धन्यवाद दिनु हुदै उर्लावारी नगरपालिकाका नगरप्रमुख श्री खड्ग फागो ज्यूले समापन समारोहमा राख्नु भएको मन्तव्यको सार थियो” ।

९.१. परीक्षण पश्चात् प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखा

प्रत्येक ५ वटा मुख्य सूचकहरुको पुर्णक २० रहेको छ। नीति,कानून तथा योजनाले २० पुर्णकमा ९.५ अंक प्राप्त गरेको छ। संस्थागत व्यवस्थाले १२ अंक,मानव संसाधन तथा क्षमता विकास ले ११.५ अंक, सेवा प्रवाहले ११.५ र सुशासन तथा उत्तरदायित्वले १० अंक प्राप्त गरेको छ। सबै विषयहरुको कुल अंक ५४.५ अंक छ । ८० भन्दा बढी अंक प्राप्त गरेको अवस्थालाई सर्वोत्तम,६० देखि ८० अंक प्राप्त गरेको अवस्थालाई उत्तम,४० देखि ६० अंक प्राप्त गरेको अवस्थालाई सामान्य र ४० भन्दा कम अंक प्राप्त गरेको अवस्थालाई कमजोर अवस्था भनी लैससास दिग्दर्शनमा उल्लेख भए अनुसार यस पालिकाको अवस्था सामान्य रहेको देखिन्छ। एक सयवटा सूचक मध्ये शुन्य अंक प्राप्त गर्ने सूचक १७ वटा,शुन्य दशमलव पाँच अंक प्राप्त गर्ने सूचक ५७ वटा र एक अंक प्राप्त गर्ने सूचक संख्या २६ वटा रहेका छन्।

मुल वियष	पुर्णक	“०” अंक प्राप्त सुचक	“०.५” अंक प्राप्त गर्ने सुचक	“१” अंक प्राप्त गर्ने सूचक	जम्मा प्राप्त अंक	प्राप्तां क प्रतिश त	मुल्याड कन नतिजा
नीति कानून योजना	२०	५	११	४.०	९.५	४७.५	सामान्य
संस्थागत व्यवस्था	२०	२	१२	६.०	१२	६०	उत्तम
मानव संसाधन तथा क्षमता	२०	१	१५	४.०	११.५	५७.५	सामान्य

विकास							
सेवा प्रवाह	२०	४	९	७.०	११.५	५७.५	सामान्य
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	५	१०	५	१०	५०	सामान्य
कूल प्राप्त अंक र समग्र अवस्था		१७	२८.५	२६	५४.५	५४.५	सामान्य

माथिको तालिकामा प्रमुख पाँच वटा विषयका कतिवटा सूचकले ० अंक, ०.५ अंक र १ अंक प्राप्त गरेको अवस्था र मुल्यांकन नतिजा देखाईएको छ। सबै विषयहरूको मुल्यांकन नतिजाले ४० देखि ६० प्रतिशत मात्र अंक प्राप्त गरेको देखिएकोले प्रमुख ४ सूचकको परिणाम सामान्य रहेको देखिन्छ। सामान्य अवस्था मध्ये पनि मानव संसाधन तथा क्षमता विकास तथा सेवा प्रवाहले सामान्य अंक ११.५ तथा ५७.५ प्रतिशत प्राप्त गरेको मुल्यांकन नतिजाले देखाउँछ जुन सामान्य अवस्थाबाट उत्तम अवस्था प्राप्त गर्ने चरण नजिक छ। सबैभन्दा कम नीति, कानून, योजनाले ९.५ तथा ४७.५ प्रतिशत अंक प्राप्त गरेको देखाउँछ। सुशासन तथा उत्तरदायित्वले १० अंक तथा ५० प्रतिशत अंक प्राप्त गरेको छ। संस्थागत व्यवस्थाले २० पूर्णांकमा १२ अंक तथा ६० प्रतिशत अंक प्राप्त गरेको छ जसले गर्दा यसको अवस्था उत्तम देखिन्छ।

१ अंक प्राप्त गर्ने अवस्थालाई कायमै राखि ० र ०.५ प्राप्त गर्ने सूचकलाई सर्वोत्तम अवस्थामा पुर्याउन कमजोर अंक प्राप्त सूचकहरूको सवल, कमजोर पक्ष, अबसर र चुनौतिहरूको विश्लेषण गरि कमजोर पक्षहरूलाई सवल बनाउन तथा सुधार गर्न कार्ययोजना बनाइएकोले सो कार्ययोजनाको कार्यक्रमहरू बनाएर कार्यान्वयन गरिए आउदो वर्षहरूमा सबै विषयहरूमा शत प्रतिशत राम्रो अंक प्राप्त भई नगरपालिकाको अवस्था सर्वोत्तम हुन सक्ने देखिन्छ।

१०. नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

तालिका नं ७

उर्लावारी नगरपालिका

सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

आर्थिक वर्ष २०७७।७८

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
नीति, कानून, योजना	- राजपत्र प्रकाशन गरिएको - विभिन्न योजनाहरू प्रकाशन गरिएको - वार्षिक योजना तर्जुमा गरिएको - वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम मा लैससास विषयहरू	- लैससास नीति नबनाउनु - नीति, कानून, योजना जारी हुनु अगाडी लैससास दृष्टिले लेखाजोखा र विश्लेषण हुने नगर्नु - लैससास परीक्षण नीति तयार गर्ने पर्ने। - कानून कानूनी मस्यौदा गरि सकेपछि शाखा प्रमुख तथा जनप्रतिनिधिहरू	- बजेट तथा जनशक्ति रहेकोले आगामी दिनमा गर्न सकिने - कानूनको गहिरो अध्ययन हुनु पर्ने - समविकासको सिद्धान्त पालना गर्न	- लैससास प्रति संवेदनशील हुन नसक्नु - लैससास प्रति सकारात्मक सोचको कमी हुन - लैससास को लागि आवश्यक बजेटको प्रयास बजेट विनियोजन गर्न नसक्नु। - विषय विज्ञ व्यक्तिहरूको अभाव हुनु - मानव संसाधन विकासमा जोड

	समाबेस गरिएको • न्यायिक समितिमा हिंसाका उजूरहरु परेकोमा त्यस्ता घटनाहरु को सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाईएको • योजना पहिचान तथा छनौटमा लक्षित वर्गको सक्रिय सहभागिता रहेको • दिगो विकासका लक्ष्य	लाई छलफलका लागि अभिमुखिकरण गर्ने पर्ने • लैससास मैत्री कानुन तर्जुमा नगरिएको • श्रम तथा रोजगार नीति तयार तर्जुमा नगरिएको • लैससास मुलप्रवाहीकरण का लागि योजना तर्जुमाका सातै चरणमा पालना नभएको • महिला र पुरुषको छुट्टाछुट्टै अवस्था विश्लेषण नभएको • अर्थपूर्ण सहभागिता कम हुने गरेको • बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित	सकिने • बजेट तथा जनशक्ति रहेको ।	दिन नसक्नु । • क्षमता विकासलाई सम्पत्तिको रुपमा नहेरिनु । • विषयगत विज्ञताको अभाव हुन • सकारात्मक विभेद नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न नसक्नु ।
--	---	--	---	--

	अनुसार बजेट विनियोजन गर्ने गरिएको - महिला तथा बालबालिका तथा पिछडीएको वर्ग क्षेत्र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नु - उपभोक्ता समितिमा नियमानुसार सहभागिता हुने गरेको	वर्गसँग छलफल हुने नगरेको समतामूलक बजेट विनियोजन नहुनु		
ससंस्थागत व्यवस्था	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा गर्दा	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा पदाधिकार तथा कर्मचारी ५०। ५० प्रतिशत	स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र रहेकोले	विभिन्न नीति,रणनीति, कार्यनीति बनाउन विषय विज्ञको अभाव

लैससास दृष्टिले पनि सूझाब दिने गरिएको - स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको - आदिवासी जनजाती, दलित तथा अन्य लक्षित समुहका महिलाका लागि बजेटको व्यवस्था हुने गरेको । - समावेशी सुचना प्रणाली र	हुन नसक्नु - स्थानीय तहले पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाती, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति तयार नगरिएको - महिला तथा विशेष जातजाती, लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहनसहन बझ्नेको साथै महिला संदेनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली मार्फत आंशिक	कानून बनाई लागु गर्ने सक्ने - असमानत हटाउने सामाजिक समावेशीकरणको कार्यनीति कार्यान्वयन गर्ने सकिने - योजनाहरू बनाउदा स्थानीय तहको पार्श्व चित्र बनाउन सकिने	हुनु - रीति परम्पराको समाजमा गहिरो प्रभाव परेकोले परिवर्तन हुन समय लाग्ने - जनताहरूबाट टुक्रे योजनाहरूको माग आउने गरेको गर्ने पर्ने वाध्यता रहेको
---	---	--	---

	कम्प्युटर कृत लेखा प्रणालीको विकास गरेको • खण्डिकृत तथ्यांक को आधारमा योजना तर्जुमा गर्ने गरेको • सामाजिक सुरक्षा सुविधा पाउने र पञ्जीकरण को अभिलेख अद्यावधि क गरेको	रूपमा मात्र सेवा दिने गरिएको। • जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर दिँदा सकारात्मक विभेदको नीति लिइ वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई प्राथमिकता दिने नीति तर्जुम नगरिएको • महिला र पुरुषको बीचको असमानता हटाउन सामाजिक समावेशीकरणको बढाउनको स्थानीय तहको कार्यनीति नरहेको		
--	--	---	--	--

		- कार्यालयमा हुने दुर्व्यहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणका लागि आचारसंहिता तयार नगरिएको - योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए नभएको र यस समितिले योजना सम्बन्धी		
--	--	--	--	--

		छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको । - स्थानीय तहको अनुगमन, समिक्षा कार्यमा स्थानीय तहले गठन गरेको समिति, उपसमिति र कार्यदलले महिला तथा लक्षित वर्गको हित हुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने नगरिएको । - स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा		
--	--	---	--	--

		परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको । स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव	
--	--	---	--

		दिने गरेको । • लैंगिक डेस्क स्थापना नगरिएको । • स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना नगरिएको । • स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने		
--	--	--	--	--

		नगरेको। स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डित संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान छुट्टाछुट्टै नक्सान गर्ने नगरेको।		
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा	- लैससास क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगर्नु। - लैससासको लागि छुट्टै शिर्षककमा बजेट विनियोजन नहुनु। - लैससास तालिमको आवश्यकता पहिचान	- लैससा अनुसार बजेट विनियोजन गर्न सकिने - महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीको क्षमता	मानवस्रोत क्षमता विकासको लागि भन्दा भौतिक पूर्वाधारमा बजेट विनियोजन गर्ने परिपाटी बढ्नु।

	निवारण सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रम मा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको। स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र	नगरिएको - महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धी लागि क्षमता विकास योजना कार्ययोजना तयार नगरिएको - स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचलान गर्ने जनशक्तिको सूची तयार नगरिएको, - स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचलान गर्ने विषयगत विज्ञको सूची तयार नगरिएको	अभिवृद्धी लागि क्षमता विकास योजना कार्ययोजना तयार सकिने - कानूनी सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने - सबै प्रकारको विभेद अन्त्य गर्ने निति अबलम्बन गर्न सकिने - सबै तहका सरकार र दातृ	
--	--	---	---	--

	ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको । - स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वय न भएको - स्थानीय तहले महिला	- महिला हक हित संरक्षण र अधिकार सम्बन्धी बेईजिङ घोषणा पत्रले समेटेका विषयमा पदाधिकार तथा कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण नगरिएको - महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव र हिंसा उन्मूलन गर्ने कार्यक्रमका लागी बजेट बिनियोजन हुने नगरेको - लैंगिक हिंसा मुक्त पालिका बनाउन महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति नलिएको ।	निकायसँग कार्यक्रमहरू समन्वय गरी गर्न सकिने ।	
--	---	--	--	--

	विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको। स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत	- स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने र सामाजिक कुरीतिहरू – बालविवाह,छुवाछुत,बहुविवाह,दाईजो आदि हटाउने विषयमा केही मात्र कार्यक्रम संचालन गर्न गरेको - कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य,प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान विषयमा		
--	--	--	--	--

	तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको • विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति बनाई बजेटको व्यवस्थापन गरि कार्य गर्ने गरेको। • समुदाय मा आधारित विपद	अभिमुखिकरण हुने नगरेको • स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका		
--	---	---	--	--

	व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय लाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको।	कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण नगरेको		
सेवा प्रवाह	स्थानीय तहले महिला तथा लक्षित वर्गलाई	स्थानीय तहका भवन,भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना लैंगिक तथा यौनिक	स्थानीय तहका भवन,भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य	स्थानीय तहका भवन,भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना लैंगिक तथा यौनिक

	लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा प्रयोग गर्ने आयोजना संचालन गर्नु । • प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्नु • महिला, किशोरी का लागि स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्नु • स्थानीय तहले	अल्पसंख्यक, बाल बालिका र अपांडगता मैत्री संवदेनशील संचरनाको प्रावधान सहित नहुनु • स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिन्थ एरिया भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा महिला, लैंगिक योनिक अल्पसंख्यक, अपा डगता मैत्री, बालबालिका का मैत्री दृष्टिकोणले संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान नहुनु र त्यस किसिमले	संरचना लैंगिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, बाल बालिका र अपांडगता मैत्री संवदेनशील संचरनाको प्रावधान सहित निर्माण गर्न सक्ने । • कर्मचारी तथा सेवाग्राही लाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपान कक्षको	अल्पसंख्यक, बाल बालिका र अपांडगता मैत्री संवदेनशील संचरनाको प्रावधानको नीति बनाउनु विज्ञ नहुनु । • स्थानीय तह मातहतका सबै कार्यालयमा कर्मचारी तथा सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था गर्न बजेट अपर्याप्तता •
--	--	---	--	---

	विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालि कालाई विद्यालय भर्ना गराउने प्रवबन्ध मिलाउने गर्नु • आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालि कालाई तथा लक्षित समुदाय का सबै बालबालि कालाई दिवा खाजा,पो	स्वीकृत दिने प्रावधान नहुनु • कर्मचारी तथा सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगगै स्तनपान कक्षको व्यवस्था गर्न नसक्नु • महिला ,आर्थिक रूपले विपन्न घर परिवार लक्षित स्वास्थ्य विमा गर्ने कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था नगर्नु • गाउँ,वस्ती तथा टोलमा फोहोर व्यवस्थापन,करे साबारी ,कौसीखेती,गम ला फुलवारी कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागितामा चेतना अभिवृद्धि	व्यवस्था गर्न सकिने। • नीति,निर्मा ण,ऐन,का नून तर्जुमा गर्न सकिने।	
--	--	---	--	--

	शाक,छा व्रवृती को व्यवस्था गर्नु • विद्यालय ममा किशोरी छात्राका लागि सेनिटरी प्याड,साबु न व्यवस्था मिलाउनु • सफा पिउने खानेपानी का लागि ट्युबेल वितरण गर्न । • स्थानीय महिलाहरु को सहभागि तामा टोल	कार्यक्रम संचालन नगर्नु । • निरक्षर महिलाहरुको लागि किशोरी कक्षा,प्रौढ शिक्षा,अभिभावक शिक्षा आदिमा बजेट विनियोजन नगर्नु । • फोहोर संकलन,व्यवस्था पन र विसर्जन गर्न तथा करेसावारी,गम लाखेती,फुलवारी जस्ता कार्यक्रम नगर्नु । • • वैदेशीक रोजगारीमा जाने महिला तथा पुरुषका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तह नगर्नु । • ग्रामिण		
--	--	--	--	--

	सरसफाई ,खुल्ला दिशामुक्त, घरघरमा स्वच्छ पिउने पानी,पोख री सफाई अभियान जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्नु • आवधिक योजना,वा र्षिक नीति,कार्य क्रम तथा बजेटमा सीप विकासता लिमा,स्व रोजगार तालिम समावेश गरिएको	महिलाका प्राविधिक नीति तयार नगर्नु। • ग्रामिण महिलाका प्राविधिक तयार गर्ने कार्यक्रम संचालन नगर्नु। • सुपथमुल्य सहकारी पसल संचालन गर्ने नीति नहुनु र कार्यक्रम संचालन नगर्नु।		
--	---	---	--	--

सुशासन तथा उत्तरदायित्व	- स्थानीय तहले नियमित रूपमा कार्यक्रम को सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको । - स्थानीय तहले गर्ने	- सुशासन प्रवर्द्धन नीति र सदाचार नीति नबनाउँनु । - व्यवस्थापन परिक्षण नगर्नु - गाउँपालिका तथा वडाहरूमा गुनासो तथा सुझाव पेटिका नराख्नु । - महिला अधिकार तथा समानताका विषयमा बेईजिङ घोषणा पत्रको सम्बन्धाम कार्यक्रम तय नगर्नु । - स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको आचारसंहिता कार्यान्वयनमा नल्याएको - संचार माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा	- कार्यविधि बनाएर व्यवस्थापन परीक्षण गर्न बजेट विनियोजन गर्न सकिने । - नीति, कानून बनाउन सकिने । - तालिम प्राप्त र अनुभवी कर्मचारीको उपलब्ध तता	- प्राकृति विपत्ति - कार्य विवरण सहितको कार्य सम्पादन
-------------------------	---	---	---	--

सार्वजनि क परीक्षण, सामाजि क परीक्षण, सार्वजनि क सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनि कीकरण कार्यक्रम मा लक्षित समुदाय को तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा	समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने नगरेको । • स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रहरु तथा परियोजनाहरुबा ट लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके नसकेको मापन गर्न कार्यक्रमको प्रभावकारीता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने नगरेको • कार्यक्रमको लाभ,असर र प्रभाव विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने नगरिएको • लैससास विकास लागि		मा ह ने स ह ज ता मा बु झा ई मा क मि हु नु
--	--	--	--

कार्यक्रम र सो को कार्यान्व यका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरेको ।	सरोकारवाला निकायहरु बिच संजाल निर्माण नभएको । • महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय		
• स्थानीय तहले नियमित रूपमा वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक			

	गर्ने गरेको - स्थानीय तहले लक्षित समूहले थाहा पाउने गरि लक्षित समूहको बजेट तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको - स्थानीय तहको समिक्षा बैठकमा महिला तथा सबै लक्षित वर्ग, समुदायको को उपस्थिति मा उक्त वर्गका कार्यक्रम उपर	सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन नगरेको ।		
--	---	---	--	--

	छलफल हुने गरेको • अनुगमन तथा मुल्याङ्क नको पृष्ठपोषण लाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम गरेको । • स्थानीय तहले संघ, प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानू न तथा कार्यक्रमह रुको कार्यान्वय नमा सहकार्य, स मन्वय र			
--	---	--	--	--

सहजीकर ण गरेको । • लैससास सम्बन्धी सरोकारवा लाहरुको सञ्जालका प्रतिनिधिहरुलाई लैससास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको। • बालअधि कार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघिय बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धी			
---	--	--	--

	१९८९ अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वय न गर्न बजेट विनियोजन भई कार्यक्रम कार्यान्वय न गरेको।			
--	---	--	--	--

११. लैससास विकास कार्ययोजना

उर्लावारी नगरपालिका
लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना
२०७८

मूल शिर्षक	अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी	सम याव	थप दायित्व
------------	------------------------	--	-----------	---------------

		आवश्यक क्रियाकलाप				धि	पने /न पने	
पूर्णाङ्क	प्रासा ङ्क		पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्व यनकर्ता		प ने	न प ने
नीति, कानून र योजना २०	९. ५	१.१.१ १.१.१.१लैससास नीति तर्जुमा गर्ने १.१.१.२ लैससास परीक्षण कार्य टोली निर्माण १.१.२लैससास दृष्टिले नीति, कानून, योजना लेखाजोखा तथा विश्लेषण गर्ने	महिला बालवा लिका शाखा प्रमुख महिला तथा बालवा लिका शाखा	कार्यपालिका कार्यपालिका	प्रप्रअ प्रप्रअ	२०७ ८ चैत्र भिन्न २०७ ९ जेष्ठ		न प ने न प ने
		१.१.४ समविकास सम्बन्धी नीति तर्जुमा गर्ने १.१.४.१ लैससास परीक्षण नीति तर्जुमा गर्ने	महिला तथा बालवा लिका शाखा	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ८ चैत्र ३०		न प ने
		१.१.५ १.१.५.१ सबै प्रकारका विभेद अन्त्य गर्ने नीति बनाउने १.१.५.२ सबै	सम्ब न्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ८ चैत्र ३०		न प ने

		प्रकारका विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम						
		१.१.८ स्थानीय श्रम तथा रोजगार नीति तर्जुमा गर्ने	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७८ चैत्र २०७८		न प ने
		१.२.१ लैससास विकास नीति तयार गर्ने १.२.१.१ वार्षिक कार्यक्रममा समावेशी विकास लागि मापनयोग्य रणनीति, लक्ष्य समावेश गर्ने	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	कार्यापलिका , नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार मसान्त भित्र		न प ने
		१.२.२ महिला तथा लक्षित समूहको प्रोफाइल निर्माण गर्ने। १.२.२.१ महिला तथा लक्षित समूहको लागि अवस्था विश्लेषण गरि कूल	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति	कार्यापलिका , नगरसभा	प्रप्रअ	२०७८ फागुन चैत्र भित्र		न प ने

		पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने						
		१.२.३ योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित वर्गको सहभागिता गराउने	योजना शाखा	बडा समिति	प्रप्रअ	२०७ ९ वैशा खा भिन्न		न प ने
		१.२.३. लक्षित समूहले पहिचान गरेका योजनालाई प्राथमिकता दिइ छनौट गर्ने।	योजना शाखा	बडा समिति	प्रप्रअ	२०७ ९ जेष्ठ १५ भिन्न		न प ने
		१.२.४ महिला तथा लक्षित समूहको व्यवहारिक र रणनीतिक पहिचान गरि योजना तर्जुमा गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका ,नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ९ जेष्ठ ३०		न प ने
		१.२.५ योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको अवस्थाको विक्षेपण गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ वैशा ख		न प ने
		१.२.६ दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्ने १.३.१ लक्षित	योजना शाखा प्रमुख	नगरसभा कार्यपालिका	प्रप्रअ प्रप्रअ	२०७ ९ वैशा ख	प ने	

		समूहसँग छलफल गरि लक्षित समुहका लागि बजेट तथा योजना तर्जुमा गर्ने	योजना शाखा प्रमुख			भिन्न २०७९ वैशाख भित्र	प नें	
		१.३.२ लैससास परीक्षण गर्ने	महिला बालबालिका शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ वैशाख भित्र		न प नें
		१.३.३. लैससास विकास कार्ययोजना अनुसार बजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम तयार गर्ने	योजना शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ वैशाख भित्र	न प नें	
		१.३.४ वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ जेष्ठ ७ भित्र		न प नें
सस्थागत व्यवस्था २०	१२	२.१.१ स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरु (पदाधिकारी ,कर्मचारी) को ५०-५० प्रतिशतको	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प नें

		समान रूपमा प्रतिनिधित्व गराउने नीति तर्जुमा गर्ने						
		२.१.२ स्थानीय तहका कर्मचारीको पदपूर्ति गर्दा सबै जाती, क्षेत्र, लिंग र समुदायको प्रतिनिधित्व हुने रणनीति निर्माण गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ साउन		न प ने
		२.१.३ महिला लगायत विशेष जातजाती तथा समुदायलाई सेवा प्रवाह गर्ने नीति निर्माण गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार		न प ने
		२.१.४ क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्दा सकारात्मक विभेदको निति तथा रणनीति लिने गरि तयार गर्ने २.१.४.१ लक्षित समूहका लागि क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार		न प ने
		२.२.१ सामाजिक समावेशीकरणको	महिला तथा	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९		न प

		कार्यनीति तयार गर्ने	बालबा लिका शाखा प्रमुख			असार		ने
		२.२.२ संगठन संरचना,कार्य निर्देश, शर्त,जिम्मेवारी र कार्यविवरण सहितको लैङ्गिक विकास डेस्क को स्थापना गर्ने	प्रप्रअ	नगरसभा,का र्यपालिका	प्रशासन शाखा	२०७ ९ असार		न प ने
		२.२.३ कार्यस्थलमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, महिला हिंसा,भेदभाव नियन्त्रणका लागि आचारसंहिता बनाई लागू गर्ने	महिला तथा बालबा लिका शाखा	नगरसभा,का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार		न प ने
		२.२.४ लैससास कार्यान्वयन समितिले स्थानीय तहको अनुगमन, समिक्षा कार्यमा स्थानीय तहले गठन गरेको समिति, उपसमिति र कार्यदलले महिला तथा लक्षित वर्गको हित हुने गरी	योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार		न प ने

		विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव को प्रतिवेदन तयार गर्ने						
		२.३.१ स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति, का र्यदलमा लक्षित समुहको समानुपातिक प्रतिनिधित्व को व्यवस्था मिलाउने नीति बनाउने	प्रप्रअ	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ९ वैशा ख	न प ने	
		२.४.१ स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक विनियोजन ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने	महिला तथा बालबा लिका शाखा	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार	न प ने	
		२.५.१ वडाको प्रोफाईल तयार गर्ने	वडा अध्यक्ष	नगरसभा, का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असो ज	न प ने	

		२.५.२ सबै वडाभरिका समुदायकाको गरिबी र बेरोजगारको पहिचान गरी नक्सांकन गर्ने	वडाध्य क्ष	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ९ श्रावण		न प ने
मानव संसाध न तथा क्षमता विकास २०	११ ५	३.१.३ ३.१.३.१ महिला तथा लक्षित वर्गको लागि तालिमको आवश्यकता पहिचान गर्ने	महिला तथा बालवा लिका शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ असार भिन्न		न प ने
		३.१.३.२ महिला तथा लक्षित वर्गको तालिम संचालन गर्न तालिम मोड्युल बनाउने	प्रप्रअ	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	२०७ ९ श्रावण भिन्न		न प ने
		३.१.३.३ लैससास क्षमता विकास तालिमा संचालन गर्न खर्च गर्ने कार्यविविधि निर्माण गर्ने	लेखा शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ जेष्ठ भिन्न		न प ने

		३.१.४. स्थानीय तहका महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धीका लागि प्राविधिक, नेतृत्वविकास, क्षमताविकास, लैससास तालिम आदि संचालन गर्ने	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन-भदौ		न प ने
		३.१.५ स्थानीय स्तरमा लैससास तालिम संचालन गर्न सक्ने विज्ञहरुको सुची (रोष्टर) तयार गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन		न प ने
		३.१.७ बेइजिङ घोषणा पत्रले समेटेका महिला हक हित तथा अधिकार सम्बन्धी विषयमा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	गाँउसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ असोज		न प ने

		अभिमुखिकरण गर्न						
		३.१.८ स्थानीय तहका पदाधिकार र कर्मचारीहरूलाई लैससास तालिम संचलान गर्ने	महिला तथा बालवा लिका शाखा	नगरसभा,कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ भदौ		न प ने
		३.२.१ महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका तर्जुमा गर्ने	महिला तथा बालवा लिका शाखा	नगरसभा,कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ जेष्ठ		न प ने
		३.२.२ लैंगिक हिंसा मुक्त पालिका घोषणा गर्न लैंगिक हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति र कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	महिला तथा बालवा लिका शाखा प्रमुख	नगरसभा,कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ जेष्ठ		न प ने
		३.२.४ विभिन्न सामाजिक कुरीति हटाउने सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने (जातीगत छुवाछुत, बालविवाह, बहुविवाह, दाईजो आदि)	सामाजिक शाखा प्रमुख	नगरसभा,कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन - फागुन		न प ने

		३.३.१ निर्वाचित महिला तथा लक्षित समुदायका जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरुलाई संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, मुलुकी संहिता ऐन, बिषयगत कानूनहरु, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरु, योजना तर्जुमा प्रक्रिया लगायतका विषयमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने	न्यायिक समिति	नगरसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन - असोज		न प ने
		३.२.२ कार्यपालिका सदस्य, सभा सदस्य, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सबै शाखा प्रमुखहरुलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा, प्रक्रिया समष्ट्या समाधानका विषयमा	सम्बन्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन - भदौ		न प ने

		अभिमुखिकरण गर्ने						
		३.३.३ स्थानीय तहका प्रत्येक वडा र टोलका महिलाका लागि कानूनी अनुशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने (कानूनी हक अधिकार,महिला अधिकार,मानव वेचबिखन,यौनहिंसा,म हिला हिंसा)	सम्ब न्धित शाखा प्रमुख	नगरसभा,का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०८ ० साल असार भिन्न		न प ने
		३.४.१. विपद व्यवस्थापन मापदण्ड,रणनिति,का र्यनिति,कार्यविधि तयार गरी महिला तथा लक्षित बर्गसंग परामर्श गरि विशेष राहत तथा महिला र पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राख्नु पर्ने	विपद व्यस्था पन शाखा प्रमुख	नगरसभा,का र्यपालिका	प्रप्रअ	२०७ ९ माघ		न प ने
सेवा प्रवाह २०	११ .५	४.१.१ यौनिक अल्प संख्यकहरुको अभिलेखिकरण गर्ने	सामाजि क विकास शाखा	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ९ असार मसा		न प ने

			प्रमुख			न्त		
		४.१.१.१ स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा अन्य संरचना लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बाल बालिका र अपांडगता मैत्री संवदेनशील संचरनाको प्रावधान सहितको नीति तर्जुमा गर्ने	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.१.२ स्थानीय तहका भवन,भौतिक पुर्वाधार तथा अन्य संरचना लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक,बाल बालिका र अपांडगता मैत्री संवदेनशील संचरनाको निर्माण गर्न स्वीकृती दिने र अनुगमन गर्ने	सामाजिक सामाजिक शाखा प्रमुख	नगरसभा	अनुगमन समित	निरन्तर		न प ने
		४.१.३ स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी	पुर्वाधार शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ अनुगमन समिति	लगातर		न प ने

		प्लिन्थ एरिया भएका नीजि तथा सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा महिला, लैंगिक योनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गता मैत्री, बालबालिका मैत्री दृष्टिकोणले संरचना निर्माण गर्न स्वीकृती दिने र अनुगमन गर्ने						
		४.१.४ महिला तथा लक्षित समूहलाई वैकल्पिक उर्जा प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने नीति तय गर्ने	सामाजि क विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्राविधिक शाखा	२०७ ९ असार मसा न्त		न प ने
		४.२.२ स्थानीय तहको कार्यालय मातहतका कार्यालय र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी तथा सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७ ९ चैत्र		न प ने

		४.२.४ महिला ,आर्थिक रुपले विपन्न घर परिवार लक्षित स्वास्थ्य विमा गर्न कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.३.१ हेरक वर्ष बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना अभियान संचालन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.३.२ विपन्न परिवारका बालबालिकालाई निशुल्क खाजा,पोशाक, शैक्षिक सामग्री सहित छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.३.३ निरक्षर महिलाका लागि अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने

		कार्यक्रम संचलान गर्ने (अभिभावक शिक्षा,किशोरी शिक्षा,प्रौढ शिक्षा)						
		४.३.४ यौनिक अल्पसंख्यकको लागि हुने गरी समेत विद्यालयका शौचालय व्यवस्था गर्न विद्यालयको वार्षिक योजना तयार गर्ने	सम्बन्धित विद्यालयका प्रअ र व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष	नगरसभा	भौतिक पूर्वाधार शाखा र शिक्षा शाखा	२०७९ असार	पने	
		४.४.३ गाउँ,वस्ती तथा टोलमा फोहोर व्यवस्थापन,करेसावारी ,कौसीखेती,गमला फुलवारी कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागितामा चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		नपने
		४.५.१.१ गरिबी तथा बेरोजगार नक्सांकन गर्ने	सामाजिक शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		नपने

		४.५.२ वेदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समूहको क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने	रोजगार शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ भित्र		न प ने
		४.५.३.१ ग्रामिण महिला प्राविधिक तयार गर्ने नीति तर्जुमा गर्ने	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.५.३.१ ग्रामिण महिला प्राविधिक निर्माण सम्बन्धी तालिम संचालन गर्न (पशु सेवा, कृषि, खाद्य, प्रविधि, बन, स्वास्थ्य, पर्वाधार आदि)	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ भित्र		न प ने
		४.५.४.१ गरिब तथा लक्षित समूह लक्षित सुपथमुल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नीति बनाउने	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		४.५.४.२ गरिब तथा लक्षित सुपथ मुल्य सहकारी पसल संचालन तथा	सामाजिक विकास शाखा	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने

		व्यवस्थापन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्रमुख					
सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	१०	५.१.१ सेवा प्रवाह तथा सुशासन प्रवर्धन नीति,रणनिति तथा कार्यविधि तर्जुमा गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा, कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		५.१.३ महिला अधिकार तथा समानता सम्बन्धी कार्यक्रम	महिला बालबालिका शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		५.२.१ व्यवस्थापन परीक्षण गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ असार		न प ने
		५.२.४ स्थानीय तहका जनप्रतिनिधी र कर्मचारीको आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने	प्रशासन शाखा प्रमुख	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन		न प ने
		५.३.३. संचार माध्यमबाट लैससास सम्बन्धी सुचना सम्प्रेषण गर्ने	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	नगरसभा, कार्यपालिका	सूचना प्रविधि शाखा	हरेक वर्ष		न प ने
		५.३.४ स्थानीय तहमा महिला	महिला बालबालिका	नगरसभा, कार्यपालिका	अनुगमन समिति	२०७९		न प

		लगायत सबै लक्षित समुहमा सुचना,शिक्षा तथा संचार सम्बन्धी कार्यक्रमबाट जनचेतना वृद्धि मापन सम्बन्धीको कार्यक्रमको प्रभानकारिता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने	लिका शाखा			असार		ने
		५.४.२ स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रमको लाभ,असर र प्रभाव विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०७९ साउन		न प ने
		५.५.२ लैससास विकासका लागि विभिन्न सरोकारबालहरु बिच सञ्चाल स्थापना र परिचालन गर्ने कार्यविधि निर्माण गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रप्रअ	२०८० साउन		न प ने
		५.५.४ लैससास सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय प्रावधान बेईजिङ घोषणा पत्र,महिला	महिला बालबालिका शाखा	नगरसभा	प्रप्रअ	२०७९ जेष्ठ		न प ने

		विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाद उन्मुलन गर्ने महासन्धी लगायत लैससास स्थानियकरण गरी बजेट बिनियोजन गर्ने गर्नु पर्ने						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

निशकर्ष

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र कलवलगुरी झापाको परिपत्र अनुसार उर्लावारी नगरपालिकामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गर्नका लागि पालिकाले लैससास कार्यान्वयन समिति र लैसससपरिक्षण कार्यदल गठन गरे पश्चात परीक्षणका लागि आवश्यक तयारी सहित मिति २०७८/११/२ र ३ गते पाँच वटा समूह निर्माण गरि अध्ययन, छलफल, अन्तरक्रियाहरू, विश्लेषण र मुल्यांकन सफलता पूर्वक सम्पन्न भएका थिए। सुचकहरूमा अंक प्रदान र अनुशिक्षणका लागि दुईदिने कार्यशाला गोष्ठी संचालन गरिएको थियो। कार्यदलले नगरपालिकाका विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू तथा अन्य पदाधिकारीहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था पत्ता लगाई नगरपालिकाको सवल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौतिहरूको टिप्पणी गरि अवस्था सुधारका लागि कार्ययोजना निर्माण गरियो। यो कार्ययोजनालाई आगामी वर्षको वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा समेटने र आउँदो वर्षहरूमा सर्वोत्तम नतिजा ल्याउने प्रतिवद्धता पनि गरियो।

सुझाव

१. परीक्षणबाट देखिएका सुधार गर्नु पर्ने क्षेत्रको आधारमा कार्ययोजना बनाइ आगामी वर्षको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी बजेट विनियोजन गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने।
२. योजना तथा बजेट तर्जुमाका चरणहरू देखि नै लैंगिक उत्तरदायी बजेटको निर्धारण गरी बजेट विनियोजन गर्ने।
३. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीतिलाई स्थानीयकरण गरि

कार्यान्वयन गर्ने र राष्ट्रले परिलक्षित गरेको समावेशी विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्ने ।

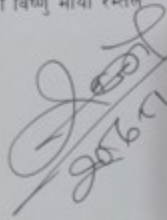
४. स्थानीय तहमा तर्जुमा गरिएका ऐन,कानून,नीति,कार्यविधि लैससास दृष्टिकोणले प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
५. प्रत्येक वर्ष लैससास परीक्षण गर्नु पर्ने ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची १

लैससास कार्यान्वयन समिति निर्माणको निर्णय पुस्तिका

२. प्रस्ताव नं. २ मा छलफल गर्दा लैससास कार्यान्वयन समितिको अन्य सदस्य लैससास कार्यान्वयन समितिका संयोजकले तोके बमोजिम निम्न सदस्य रहने निर्णय गरियो ।
१. बडा अध्यक्ष श्री राजन कुमार कडेल उर्लावारी नपा, २
 २. क.स. श्री कृष्णमाया कडरिया उर्लावारी नपा, ४
 ३. का.स. श्री चन्द्रा डाँगी उर्लावारी नपा, ८
 ४. श्री रिता तामाङ आदीवासी जनजाति महासंघ
 ५. श्री सरस्वती रिजाल भापा प्राविधिक संयोजक उर्लावारी
 ६. श्री निर्मला चौहान निरु हाका उद्योग उर्लावारी
३. प्रस्ताव नं. ३ मा छलफल गर्दा निम्न बमोजिम लैससास परिषद कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो ।
१. उप- प्रमुख श्री लक्ष्मी देवी भण्डारी
 २. सहस्रकर्ता श्री बन्दना घिमिरे
 ३. अधिकृत श्री भरत अधिकारी
 ४. अधिकृत श्री चन्द्रकला सुब्बा
 ५. स.म.वि.नि. श्री विष्णु माया रम्तेल

२०७२/११/०९

आज्ञा मिति २०७८/११/०७ गते यस उल्लंघारी नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री खड्ग बहादुर फागो ज्यूको अध्यक्षतामा बैठक बसी निम्न विषयमा छलफल गर्ने निर्णय गरियो ।

उपस्थिति :

१. नगर प्रमुख श्री खड्ग बहादुर फागो उल्लंघारी नगरपालिका
२. उप-प्रमुख श्री लक्ष्मी देवी भण्डारी उल्लंघारी नपा
३. नि.प्र.प्र.अ श्री मुरारी प्रसाद घिमिरे उल्लंघारी नपा
४. सा.वि.स.श्री कृष्ण बहादुर बरैवा उल्लंघारी नपा
५. शाखा अधिकृत श्री चन्द्रकला सुब्बा उल्लंघारी नपा

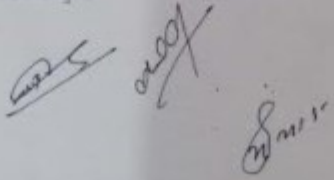
प्रस्तावहरू :

१. लैससास कार्यान्वयन समिति गठन सम्बन्धमा,
२. लैससास कार्यान्वयन समितिको अल्प सदस्य मनोनयन सम्बन्धमा,
३. लैससास परिष्करण कार्यदल सम्बन्धमा,

निर्णयहरू:

१. प्रस्ताव नं.१ मा छलफल गर्दा वैशिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिव्यदर्शन, २०७८को मस्यौदा बमोजिम लैससास कार्यान्वयन समिति गठन निम्न बमोजिम शरिते निर्णय गरियो ।

१. नगर प्रमुख श्री खड्ग बहादुर फागो	- संयोजक
२. नगर उप-प्रमुख श्री लक्ष्मी देवी भण्डारी	- सदस्य
३. नि.प्र.प्र.अ श्री मुरारी प्रसाद घिमिरे	- सदस्य
४. सा.वि.स.श्री कृष्ण बहादुर बरैवा	- सदस्य
५. शाखा अधिकृत श्री चन्द्रकला सुब्बा	- सदस्य सचिव

अनुसूची २
लैससास परीक्षण कार्यशालामा सहभागीहरुको विवरण

क्र स	नाम	महिला/पुरुष/अन्य			क्षेत्र	समूह/वर्ग	कैफियत (नोटः निर्दिष्ट गर्नुहोस् अक्षमता भएमा)
			कर्मचारी/ जनप्रतिनिधि	ठेगाना	पहाडी	आदिवासी / जनजाति	
१	लक्ष्मि देवि भण्डारी	महिला	नगर उप- प्रमुख	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२	मुरारि प्रसाद घिमिरे	पुरुष	निमित्त प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
३	तोयनाथ घिमिरे	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
४	रोसन ठाकुर	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	तराई	मधेशी	
५	रामकुमारि विक	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	दलित	
६	सागर ढुंगाना	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
७	नगेन्द्र प्रसाद तिम्सना	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
८	मन्जु परियार	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	दलित	
९	तुलसा घिमिरे	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	

१०	कृष्णमाया कडरिया	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	मधेशी	दलित	
११	चन्द्रकला सुब्बा	महिला	कर्मचारि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	आदिवासि	
१२	वानु सुब्बा	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	आदिवासि	
१३	चन्द्र डाँगि	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	क्षेत्रिय	
१४	गंभिर प्रधान	पुरुष	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	आदिवासि	
१५	अम्बिका प्रसाद लुइटेल्	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
१६	चिन्तामणि पौड्याल	पुरुष	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
१७	विकास दाहाल	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
१८	छकमाया श्रेष्ठ	महिला	जनप्रतिनिधि	उर्लाबारी न पा	पहाडी	आदिवासि	
१९	सुमित खवास	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	तराई	आदिवासि	
२०	भरत अधिकारि	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२१	विष्णुमाया रम्तेल्	महिला	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	दलित	
२२	शारदा पराजुली	महिला	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२३	कुबेर ढकाल	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२४	फणिन्द्र अधिकारि	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२५	सुदेन सुवेदि	पुरुष	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	पहाडी	ब्रहामिण	
२६	सरिता धिमाल	महिला	कर्मचारी	उर्लाबारी न पा	तराई	आदिबासी	
२७	बिनोद भण्डारी	सहजकर्ता					
२८	बन्दना घिमिरे	सहजकर्ता					

अनुसूची ३

लैससास परीक्षण कार्यशाला सहजिकरण तालिका

स्थानीय तहमा लैससास परीक्षण कार्यशाला सहजिकरण तालिका

दिन	समय	क्रियाकलाप	कैफियत
पहिलो दिन	१०:००-१०:३०	शुभारम्भ, परिचय, अपेक्षा सङ्कलन, तालिम व्यवस्थापन, समूह विभाजन आदि	
	१०:३०-१२:००	लैससास मूलप्रवाहीकरण र स्थानीय तहमा लैससास परीक्षणबारे अवधारणा र लैससास परीक्षणका गर्नुको औचित्य	
	१२:००-१३:३०	लैससास परीक्षण विधि, प्रक्रिया र सूचक माथि छलफल	
	१३:३०-१४:००	खाजा विश्राम	
	१४:००-१५:३०	लैससास परीक्षणका मुख्य सूचक तथा सहायक सूचकमाथि समूहगत छलफल तथा अंक प्रदान	
	१५:३०-१७:००	- लैससास परीक्षणका मुख्य सूचक तथा सहायक सूचकमाथि समूहगत छलफल तथा अंक प्रदान - माकुरे जालो र बार चार्टमार्फत नतिजा प्रस्तुतिकरण	
	१७:००-१७:१५	सङ्क्षेपीकरण र पृष्ठपोषण संकलन	
दोस्रो दिन	१०:००-१०:३०	अघिल्लो दिनको पुनरावलोकन	
	१०:३०-१२:००	पालिकाको लैससासका हिसाबले SWOT Analysis सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौती विश्लेषण	
	१२:००-१३:३०	लैससास मूलप्रवाहीकरणको लागि कार्ययोजना निर्माण	
	१३:३०-१४:००	खाजा विश्राम	
	१४:००-१५:३०	लैससास मूलप्रवाहीकरणको लागि कार्ययोजना निर्माण	
	१५:३०-१७:००	लैससास मूलप्रवाहीकरण कार्ययोजना प्रस्तुतिकरण	
	१७:००-१७:१५	सङ्क्षेपीकरण तथा समापन	

अनुसूची ४

लैससास कार्यशालामा सहभागीहरुको तस्विरहरु

अनुसूची ५ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ति	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरण
नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन औसिक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने नगरेको ।	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजको स्वीकृतिको गरेका मस्यौदा तथा कानूनको दस्तावेजहरू सम्बन्धित फाइलहरू
			१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे औसिकरूपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	नीति, कानून, योजनाका दस्तावेजको कार्यपालिका तथा निर्णय

[illegible]

			१.१.५	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यान्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद भएका प्रमाण कागजातहरू माहिला तथा बञ्चितीमा परेका समुदाय स्वयम भन्ने दस्तावेज
			१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	०.५	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधानमात्र रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला दस्तावेज
			१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरू रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।
	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरेको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम नरहेको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, लक्ष्य तथा सम्बन्धी प्रतिवेदन

			१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको ।	वार्षिक बजेट विकास कार्य
			१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने नगरेको ।	सहभागी र वडास्तरबाट योजना तयारी सूची निर्णय पुर्ण स्वीकृत व कार्यक्रम
			१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधै) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय बजेट तर्जुमा बैठक पुर्ण स्वीकृत व कार्यक्रम

			१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र लक्षित समुहको छुट्टै अवस्था पहिचान गर्न आवश्यक प्रतिवेदन
			१.२.६	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगर्नुको साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको ।	दीगो विकासका लक्ष्यहरूको दस्तखत योजना तय विकास क
			१.२.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	१	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुग्नेगरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्नेगरी नबनेको ।	नीति, योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम
			१.२.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए । नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	०	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको तर ग मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिईएको	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिईएको	उपभोक्ता गठन सम्पन्न तथा कानून उपभोक्ता संरचना

	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए / नगरिएको ।	०.५	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व दस्तावेज लक्षित समुदायसँग छलफल पुस्तिका
			१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम तर्जुमा तैयार गर्ने लैससास प्रतियेदन प्रगति प्रतिवेदन
			१.३.३	परीक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए /नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	परीक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परीक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र सो को आंशिकरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम तर्जुमा तैयार गर्ने लैससास प्रतियेदन प्रगति प्रतिवेदन
			१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरूपमा संचालन गर्ने गरिएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम तर्जुमा तैयार गर्ने लैससास प्रतियेदन प्रगति प्रतिवेदन

संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।
			२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।
			२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	संस्थागत तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।

			२.१.४	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	०.५	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यान्वयन नगरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	सकारात्मक नीति तथा दस्तावेज क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य सम्पन्न सहभागि आधारहरु
	कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०.५	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला र असमानता सामाजिक बढाउनको सम्बन्धी वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रति
			२.२.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ/ छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था नरहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको) ।	संगठन संरचना लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज यस सम्बन्धी निर्णयहरु

			२.२.३	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरेको ।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता नरहेको ।	आचार संहिता निर्णय पुरि
			२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेको ।	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	कार्यान्वयन सुझाव दिने बैठकको निर्णय पुरि अनुगमन
	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे / नरहेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा संरचना-दस्तावेजमा उपस्थिति पुस्तिका

[illegible]

	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	आर्थिक ऐनमा कोष स्थापना दस्तावेज कोष संचालन कोष सम्पत्ति स्वीकृत वार्षिक प्रगति विवरण
			२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	१	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण
			२.४.३	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनको लागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनको लागि वजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनको लागि वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको

			२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे /नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम समावेशी संचालन दस्तावेज संचालित प्रणालीको
	तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.४.१	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन नगरेको ।	खण्डिकृ सहितको विवरण (प्र प्रोफाइल)
			२.४.२	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	खण्डिकृत सहितको विवरण र (गाउँ /न ।
			२.४.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्थिवचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो पार्थिवचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्थिवचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आंशिकरूपमा मात्र आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्थिवचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय प खण्डीकृत सूचनाको आवधिक विकास य दस्तावेज

			२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गरेको ।	। स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण अध्यावधिक लाभग्राहीहरू व्यक्तिगत पुस्तिका
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए /नआएको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना विकास खर्च गर्ने
			३.१.२	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	तालिम स प्रतिवेदन सहभागीहरू सहभागीहरू आधार वार्षिक वि कार्यक्रम

			३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	०.५	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिम स प्रतिवेदन तालिम म तालिम म प्रतिवेदन तालिम अ पहिचान
			३.१.४	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरु (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरु (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरु (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरु (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	बार्षिक वि कार्यक्रम तालिम स प्रतिवेदन क्षमता वि कार्ययोजन तालिम म प्रतिवेदन तालिम म प्रतिवेदन वार्षिक प्र
			३.१.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति नै नभएको	विषयवस् भएका कर्मचारी/ विवरण विषयगत जनशक्ति स्थानीय विनहरुको

			३.१.३	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	संगठन सं कार्यरत ज शाखागत
			३.१.३	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको	०-१	१	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	वार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन सहभागी आधारहरु वार्षिक प्र
			३.१.५	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	१	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका सवै पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका केहि पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र अभिमुखी कार्यक्रम उपस्थिति समुहगत प्रतिवेदन
	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	०.५	महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र

			०२.०२.०३	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको ।	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ / नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति न्यायिक र स्थानीय महिला हिंसा उजुरी दफा तथा सो नै वार्षिक प्र
			०३.०२.०३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने केही हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र
			०४.०२.०३	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन केही कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र

	कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूमध्ये आंशिकरूपमा मात्र अभिमुखीकरण गरेको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा कुनै पनि अभिमुखीकरण नगरेको	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र सहभागीह अभिमूखी कार्यक्रमक
			३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कसैलाई पनि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण नगरेको	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र सहभागीह अभिमूखी कार्यक्रमक

			३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन नभएको ।	बार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन वार्षिक प्र सहभागीह अभिमूखी कार्यक्रमक
			३.३.४	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट उनीहरु लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरु लाभान्वित भएको	तालीम पू (pre tes पश्चात प test) प्रति बार्षिक वि कार्यक्रम तालिम स प्रतिवेदन वार्षिक प्र सहभागीह अनुशिक्षण विषयवस्त्

	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको तर यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति, तथा कार्य परामर्श व उपस्थिति
			३.४.२	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	०-१	०.५	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराख्नुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीयतहमा व्यवस्थापन जोखिम न सम्बन्धी विपत प्रभावित तथा लक्षित समुदायको तथ्याङ्क नक्शांकन आपतकालीन सञ्चालन वितरणको

			३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	०.५	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथै उनीहरूलाई प्राथमिकतामा नराखेको ।	प्राथमिकता आधारित सहभागी विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको तथ्याङ्क नक्शांकन बार्षिक विचार कार्यक्रम वार्षिक प्र
			३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधैं महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहीँ मात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको । ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना सञ्चालन विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको तथ्याङ्क नक्शांकन निर्णय पुग्न उपस्थिति

[illegible]

			४९.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको भएतापनि सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने नगरेको	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी अध्ययन अवलोकन
			४९.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई सभैलाई समेटे परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेटेनगरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटे परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	प्रोत्साहन तथा आयोजनाहरूको वार्षिक विवरण कार्यक्रम विवरण स्थलगत अवलोकन

			४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको ।
				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे/नगरेको र सो को कार्यन्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यन्वयन समेत भएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यन्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको । स्तनपान सम्बन्धी शाखागत अनुगमन

			४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू सवै वडाहरूमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरूमा मात्र संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम प्रगति प्र सम्पन्न संख्या, प सहभागी कार्यक्रम समेत दे तयार गरे सम्पन्न
			४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको	आवधिक नीति तथा वार्षिक वि कार्यक्रम वार्षिक प्र

	शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना नभएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	विद्यालयमा भर्ना गराउने स निर्णय विद्यालय समुहगत भर्ना दर अध्ययन
			४.३.२	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका बालबालिकाहरुलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम निर्देशिका बालबालि आधारहरु कार्य सम्प

			४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत ३ वार्षिक नी कार्यक्रम वार्षिक वि कार्यक्रम प्रगति वि कार्यक्रम प्रतिवेदन निरक्षर म सम्बन्धी सहभागी आधारहरू सम्बद्ध
			४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे/नगरेको	०-१	०.५	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नी योजना र निर्णयहरू विद्यालय योजना स्थलगत प्रतिवेदन कार्य सम्

	खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४.४.१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिकरूपमा गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	वार्षिक नी योजना र निर्णयहरू वार्षिक वि कार्यक्रम विवरण स्थलगत प्रतिवेदन कार्य सम्
			४.४.२	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजनामा महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नी योजना र निर्णयहरू वार्षिक वि कार्यक्रम विवरण स्थलगत प्रतिवेदन कार्य सम् उपभोक्ता गठन सम् र सोमा सहभागिता आदि ।

			४.४.३	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम केही गाउँ वस्तीहरूमा मात्र सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरूमा सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नी योजना र निर्णयहरू वार्षिक वि कार्यक्रम विवरण स्थलगत प्रतिवेदन कार्य सम् उपभोक्ता गठन सम् र सोमा म सहभागिता आदि । जनचेतना कार्यक्रमक बजेट र प्रतिवेदन,
--	--	--	-------	--	-----	-----	---	--	---	--

			४.४.४	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने नगरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत नभएको	वार्षिक नीति योजना र निर्णयहरू वार्षिक विचार कार्यक्रम विवरण स्थलगत प्रतिवेदन कार्य सम्पन्नता उपभोक्ता गठन सम्पन्नता र सोमा मिलाई सहभागिता आदि ।
	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश नगरेको ।	आवधिक नीति योजना र निर्णयहरू वार्षिक विचार कार्यक्रम विवरण कार्य सम्पन्नता

			४.५.२	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीयोजना र निर्णयहरू वार्षिक कार्यक्रम विवरण कार्य सम्प
			४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक वार्षिक नीयोजना र निर्णयहरू वार्षिक कार्यक्रम विवरण सहभागी आधार कार्यक्रम प्रतिवेदन (प्राविधिक संचालन सामाजिक तथा प्रावि संख्या)

			४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति नहरेको ।	सहकारी र सम्वन्धी वार्षिक नीति कार्यक्रम वार्षिक विवरण कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रम प्रतिवेदन
सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति तथा सम्बन्धित अधिकारीको निर्णयहरु निर्णय प्रक्रिया कार्य जिम्मे सहितको

			५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अगाधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि,भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अगाधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अगाधिकार दिने नीति लिए तापनि सो वमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अगाधिकार दिने नीति नलिएको ।	सम्बद्ध तथा कार्य वार्षिक वि कार्यक्रम सार्वजनिक गुनासो सु सामाजिक सार्वजनिक लेखा परी व्यवस्थाप लगायतका कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमक पुस्तिका
			५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भए तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने नगरेको	स्वीकृत न कार्यक्रम वार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन
			५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन नगरेको ।	नीति तथा वार्षिक वि कार्यक्रम कार्यक्रम प्रतिवेदन

	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले नियमितरूपमा संचालित सबै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आंशिकरूपमा केहि कार्यक्रमको मात्र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले कुनैपनि कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	सम्बद्ध तथा कार्य वार्षिक वि कार्यक्रम सार्वजनिक गुनासो सु सामाजिक सार्वजनिक लेखा परी व्यवस्थाप लगायतक कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमक पुस्तिका
			५.२.२	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	०-१	०	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका केही व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको कहिलेकाहीँ मात्र उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने नगरेको	वार्षिक वि कार्यक्रम सार्वजनिक गुनासो सु सामाजिक सार्वजनिक लेखा परी व्यवस्थाप लगायतक कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमक पुस्तिका

			५.२.३	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखे तापनि सम्बोधन हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखे र सम्बोधन गर्ने नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम सार्वजनिक गुनासो सु सामाजिक सार्वजनिक लेखा परी व्यवस्थाप लगायतक कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमक पुस्तिका अभिलेख गुनासो क प्रतिवेदन
			५.२.४	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए /नल्याएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे तापनि कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	स्वीकृत अ आचार सं पालना स अध्ययन प्रतिवेदन

	सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे /नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम सार्वजनिक गुनासो सु सामाजिक सार्वजनिक लेखा परी व्यवस्थाप लगायतक कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमक पुस्तिका अभिलेख
			५.३.२	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे/ नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने नगरेको ।	नीति तथ वार्षिक वि कार्यक्रम स्थानीय प्रसारित र अभिलेख कार्यक्रम
			५.३.३	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित नगरेको ।	नीति तथ वार्षिक वि कार्यक्रम प्रसारित र अभिलेख कार्यक्रम

			५.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	सहभागी तालिम/कम्युनिकेसन तालिम पदवी तालिम (Pre test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता प्रतिवेदन स्थलगत प्रतिवेदन
	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	स्थलगत प्रतिवेदन कार्यक्रमको सुनुवाई तालिम प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता प्रतिवेदन

			५.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव आंशिकरूपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	स्थलगत प्रतिवेदन कार्यक्रमको सुनुवाई त प्रतिवेदन कार्यक्रम प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारि प्रतिवेदन कार्यक्रमको लाभ, असर विश्लेषण प्रतिवेदन
			५.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाहीँ केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	वार्षिक वि कार्यक्रम सहभागी आधार उपस्थिति समीक्षा बैठ तथा प्रति
			५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	०	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक य कार्यक्रम

	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	५.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरूपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।
			५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे /नगरेको ।	०-१	१	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण नभएको ।	कानून, नीति, कार्यविधि, सञ्जाल निर्माण, समन्वय, सञ्जाल निर्माण, छलफलको पुस्तिका

			५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।	०-१	०	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिहरूलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथ्यांक कार्यक्रम संजालका प्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यकम उपस्थिति
			५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथ्यांक कार्यक्रम प्रगति विवरण

सन्दर्भ सामग्रीहरू

Convention, Declaration

- Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against Women,(CEDAW),1979
- Convention on Right of Child,1989
- Convention on Right of Person with Disabilities,2006

- International Convention on Elimination of All Forms of Racial Discrimination, 1969
- International Convention on Economic Social and Cultural Rights. 1976
- Universal Declaration of Human Rights, 1948

नेपाल सरकारको संवैधानिक र कानूनी दस्तावेजहरू

- ...नगरपालिका/नगरपालिका सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०७८ (नमूना)
- अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- अपराध पिडित संरक्षण ऐन, २०७५
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४
- उपभोक्ता समिति गठन परिचालन कार्यविधि, २०७६
- कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) ऐन, २०७१
- दिगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण स्रोत पुस्तिका
- नेपालको संविधान, २०७२
- पन्ध्रौ योजना (आर्थिक वर्ष २०७६/७७ - २०८०/८१)
- प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा नमूना निर्देशिका, २०७७
- फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन (आठौँ संस्करण), २०७५
- बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
- रोजगारीको हक सम्बन्धी ऐन, २०७५
- श्रम ऐन, २०७४
- सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५
- स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

उर्लावारी नगरपालिकाको दस्तावेजहरू

- उर्लावारी नगरपालिकाको राजपत्र (भाग १, २ र ३)
- वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, २०७७।७८
- वार्षिक समिक्षा बैठकको प्रतिवेदन, २०७७।७८

वेबसाईट: www.urlabarimun.gov.np